

Lausunto poistoista ja alaskirjauksista

Toimeksiannon tavoite ja rajaus

Toimeksianto on tehty Mäntsälän kunnan aloitteesta. Toimeksiannon tavoitteena on ollut selvittää poistoihin liittyvää ohjeistusta, kuntien poistokäytäntöjä yleisesti sekä miten Mäntsälän kunnan käytännöt suhteutuvat ohjeistuksiin ja muiden kuntien käytäntöihin. Lausunossa käsitellään myös yleisiä kirjanpitoperiaatteita ja toimintatapoja. Lausunnon tarkoituksena on tuottaa tietoa päätöksenteon tueksi Mäntsälän kunnan poistokäytäntöjä ja mahdollisia lisäpoistotarpeita arvioitaessa.

Toimeksianto on tehty lakisääteisen tilintarkastuksen lisätoimeksiannota. Toimeksianto on suoritettu soveltaen kansainvälisen liitännäispalvelustandardia ISRS 4400 toimeksiannot taloudelliseen informaatioon kohdistuvien erikseen sovitujen toimenpiteiden suorittamisesta.

Koska edellä mainitut toimenpiteet eivät muodosta kuntalain ja tilintarkastusstandardien mukaista tilintarkastusta, eivätkä yleisluonteista tarkastusta koskevien standardien mukaista yleisluonteista tarkastusta, emme ilmaise edellä mainittujen standardien mukaista varmuutta.

Raportointimme on tarkoitettu yksinomaan ensimmäisessä kappaleessa mainittuun tarkoitukseen. Arviointi koskee vain edellä yksilöityjä seikkoja, eikä se koske Mäntsälän kunnan tilinpäätöstä kokonaisuutena.

Taustaa

Hyvän kirjanpitoavan käsitteestä

Kirjanpitolain 1:3 §:n mukaan kirjanpitovelvollisen on noudatettava hyvää kirjanpitoa. Termi hyvä kirjanpitoa saa sisältönsä kirjanpitoikäntönnön ja -teorian muovaamista säännöistä.

Hyvän kirjanpitoavan lähteistä voidaan esimerkkeinä mainita kirjanpitolainsäädäntö, eri oikeushenkilöitä koskeva erityislainsäädäntö, kuten kuntalaki tai

osakeyhtiölaki, viranomais määräykset sekä kirjanpitolautakunnan ohjeet ja lausunnot kirjanpitolainsäädännön soveltamisesta.

Yleisten periaatteiden katsotaan tukevan ennen kaikkea kirjanpidon varsinaista tarkoitusta eli oikean ja riittävän kuvan muodostamista kirjanpito velvollisen toiminnasta ja taloudellisesta tilanteesta. Periaatteita ovat muun muassa jatkuvuus, johdonmukaisuus, varovaisuus, olennaisuus, täydellisyys, vertailtavuus, taloudellisuus, asia ennen muotoa ja nopeus.

Varovaisuuden periaatteen käsitteestä

Varovaisuuden periaate on yksi kirjanpitolakiin sisältyvistä yleisistä tilinpäätösperiaatteista. Tilikauden tuloksesta riippumaton varovaisuus tarkoittaa sitä, ettei tilikauden tuloja arvioida liian suuriksi, eikä menoja liian pieniksi. Niiden arvioinnissa tulee noudattaa varovaisuutta.

Tilikauden tuloksesta riippumaton varovaisuus merkitsee sitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa saa ottaa huomioon vain tilikauden aikana toteutuneet voitot. Tilinpäätöksessä tulee esittää myös kaikki poistot ja arvonalennukset omaisuuseristä, sekä velkojen arvon lisäykset samoin kuin kaikki päättyneeseen tai aikaisempiin tilikausiin liittyvät, ennakoitavissa olevat vastuut ja mahdolliset menetykset, vaikka ne tulisivat tietoon vasta tilikauden päättymisen jälkeen, mutta ennen tilinpäätöksen valmistumista.

Kunta kirjanpito velvollisena

Kuntalain 112 §:n mukaan kunnan kirjanpitoon sovelletaan myös kirjanpitolakia. Samassa pykälässä todetaan, että kirjanpitolautakunnan kuntajaosto (myöhemmin Kuntakila) antaa ohjeita ja lausuntoja kirjanpitolain ja kuntalain tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä, toimintakertomusta ja tytäryhteisön ja kuntayhtymän tiedonantovelvollisuutta koskevista seikoista.

Kuntakilan kannanotot ovat hyvän kirjanpito tavan tärkeä lähde. Kuntajaoston ohjeet ovat joko yleisohjeita tai yksittäisiin kirjanpito tilanteisiin annettuja lausuntoja. Yleisohjeet ovat kaikkia kuntia ja kuntayhtymiä sitovia. Yksittäistä lausuntoa on muidenkin kuntien ja kuntayhtymien noudatettava hyvän kirjanpito tavan perusteella vastaavissa tilanteissa.¹ Kuntakilan antamaan ohjeistukseen on mahdollista tutustua muun muassa Kuntaliiton sivuilla.

---

¹ Tarkemmin Harjula et al. Kuntalaki -Tausta ja Tulkinnat

Tässä lausunnossa esitetty perustuu kirjanpitolakiin, hyvään kirjanpitotapaan tai Kuntakilan ohjeistukseen, jos ei muuta ole mainittu.

Käyttöomaisuuden ja poistojen käsitteestä

Kirjanpitolain mukaan käyttöomaisuutta ovat pysyviin vastaaviin kuuluvat esineet, erikseen luovutettavissa olevat oikeudet ja muut hyödykkeet. Pysyviä vastaavia ovat erät, jotka tuottavat tuloa tai jotka vaikuttavat jatkuvasti tuotantotekijöinä useana tilikautena. Kunnissa tyypillisiä käyttöomaisuushyödykkeitä ovat esimerkiksi maa-alueet, rakennukset, kiinteät rakenteet ja laitteet sekä koneet ja kalusto.

Käyttöomaisuuden ja muiden pysyviin vastaaviin kuuluvien aineellisten omaisuushyödykkeiden hankintameno aktivoidaan ja kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Poistojen tarkoituksena on jakaa kuluvan omaisuuden hankintameno kuluksi omaisuuden taloudelliselle pitoajalle eli niille tilikausille, jolloin omaisuus palvelee kunnan toimintaa tai kerryttää tuloja. Taloudellinen pitoaika määritellään yleensä varovaisuuden periaatteella lyhyemmäksi kuin hyödykkeen tekninen pitoaika.

Suunnitelmapoistot edellyttävät kunnalta poistosuunnitelman laatimista sekä erillistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden seuranta- ja poistojen laskentajärjestelmän ylläpitämistä.

Pysyviin vastaaviin kuuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintameno poistetaan niiden vaikutusaikana. Pysyvien vastaavien vaikutusajalla tarkoitetaan hyödykkeen taloudellista pitoaikaa. Pysyvien vastaavien hankintameno jaksetaan poistoina kuluksi pääsääntöisesti sen koko taloudelliselle pitoajalle. Taloudellisen pitoajan päätyttyä on hyödykkeen hankintameno oltava kokonaan poistettu mahdollista jäännösarvoa lukuun ottamatta.

Taloudellisella pitoajalla tarkoitetaan sitä aikaa, jona pysyvän vastaavan hyödykkeen ennakoitaan hyödyttävän kuntaa tuloa tuottamalla tai aikaa, jona hyödykkeen ennakoitaan hyödyttävän kunnan palvelujen tuottamista.

Kuntakila on antanut vuonna 2016 yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista. Kuntakilan poistoja koskevan sitovan yleisohjeen mukaan pysyvien vastaavien hyödykkeen taloudellisen pitoajan ja myös poistojen määrittely tulee tehdä kunnan yksilölliset olosuhteet huomioon ottaen.

Poisto-aika määritellään siten, että se vastaa kunnan omaa suunnitelmaa ja odotusta taloudelliseksi pitoajaksi. Hyödykkeiden taloudellisten pitoaikojen määrittelyssä voidaan käyttää apuna kokemukseräisiä tietoja vastaavien hyödykkeiden taloudellisista pitoajoista vastaavassa toiminnassa.

Mikäli pysyvien vastaavien hyödykkeeseen liittyvä palvelutuotantokyky muuttuu olennaisesti, tulee poistosuunnitelmaa muuttaa. Poistosuunnitelman muutos koskee muutostilikauden ja sitä seuraavien tilikausien suunnitelmapoistoja. Kuntakilan yleisohjeen liitteessä on esitetty esimerkkejä poistoajoista ja poistomenetelmistä. Esimerkit ovat lausunnon liitteenä 1.

Todettakoon, että varovaisuuden periaatteen perusteella on suositeltavaa noudattaa poisto-aikojen alarajoja, ellei pidemmän poistoajan käyttämiseen ole erityistä syytä. Käsitettä erityinen syy on näkemyksemme mukaan tulkittava suppeasti. Jos käytetyt poistoajat eivät ole linjassa poistojen kohteena olevien hyödykkeiden kulumisen tai teknisen vanhenemisen kanssa, muodostuu hyödykkeiden kirjanpitoarvo liian korkeaksi. Liian pitkät poistoajat voivat vääristää oikean ja riittävän kuvan muodostumista kunnan toiminnasta ja taloudellisesta tilanteesta eritoten tilanteessa, jossa käyttöomaisuutta on paljon. Tällöin kunnan omaisuus on merkitty taseeseen liian korkeaan arvoon ja tulot ovat liian suuret, koska tehdyt poistot eivät vastaa omaisuuden arvon tosiallista pienentymistä.

Arvonalentumiset

Olennaiset muutokset pysyvien vastaavien tulonodotuksissa tai arvo kunnan palvelutuotannossa tulee ensisijaisesti ottaa huomioon poistosuunnitelmaa muuttamalla. Lisäpoisto, joka tehdään suunnitelman mukaisten poistojen kohteena olevasta aineettomasta tai aineellisesta hyödykkeestä sen takia, että poistosuunnitelmaa on perustellusti muutettu, merkitään suunnitelman mukaiseksi poistoksi.

Suunnitelman mukaiset poistot ovat aina ensisijaisia arvonalennuksena vähentämiseen nähden. Mikäli poistonalainen hyödyke kuitenkin esimerkiksi tuhoutuu tai hyödykkeen tulonodotukset olennaisesti muuttuvat tai poistuvat kokonaan, esitetään kulukirjaus tuloslaskelmassa erikseen kohdassa arvonalentumiset. Alaskirjaus on mahdollista tehdä osittain tai kokonaan hyödykkeen arvosta. Osittainen alaskirjaus on mahdollista tilanteissa, jossa hyödykkeeseen liittyy vielä tulevia tulonodotuksia.

Hyödykkeen jäljellä olevaa taloudellista pitoaika, ja sitä kautta poistosuunnitelmaa, on tarkasteltava hyödykekohtaisesti säännöllisesti myös

kertaluontoisen alaskirjauksen jälkeen. Pysyvien vastaavien hyödykkeistä, joista ei tehdä suunnitelmanmukaisia poistoja, kuten maa-alueista, tehdään tarvittaessa KPL 5:13 §:n mukainen arvonalennuskirjaus.

Osoituksia arvonalenemisesta ovat esimerkiksi:

- omaisuuserän vahingoittuminen, kuten rakennuksen tuhoutuminen tulipalossa
- hyödykkeen käyttömäärässä tai käytötavassa palvelutuotannossa on tapahtumassa muutoksia, kuten tietojärjestelmän korvaaminen uudella
- omaisuuserän tulonodotukset tai palvelutoimintaan liittyvät odotukset ovat tai tulevat olemaan odotettua huonommat, kuten kiinteistön tyhjeneminen ilman tietoa tulevasta käytöstä

Luettelo ei ole tyhjentävä, mutta se kuvaa seikkoja, jotka tulisi ottaa huomioon arvioitaessa lisäpoistojen tai alaskirjausten tarvetta.

Arvonalentumis- ja lisäpoiston kirjauksen tarvetta arvioitaessa hyödykkeen todennäköistä tulonodotukset ja arvo palvelutuotannossa tulee arvioida varovaisuuden periaatetta noudattaen. Kun hyödykettä käytetään kunnan maksullisessa palvelutuotannossa, sen arvo määritellään suhteessa toiminnan tulonodotuksiin.

Esimerkiksi toiminnan lopettamisen seurauksena tyhjilleen jäävän kiinteistön jäljellä oleva hankintameno voidaan joutua kirjaamaan kokonaan alas, jos kiinteistöä ei saada vuokrattua tai sille ei ole käyttöä muussa kunnan palvelutuotannossa.

Havainnot 20 suomalaisen kunnan poistokäytännöistä

Yksityiskohtaista tietoa suomalaisten kuntien keskimääräisistä poistokäytännöistä on vaikea saada. Saadaksemme käsityksen suomalaisten kuntien poistoajoista olemme keränneet tiedon 20 pistokokein valitun kunnan käyttämistä poistoajoista. Tiedot on kerätty kuntien kotisivuillaan julkaisemista vuoden 2019 tilinpäätösten liitetiedoista. Kunnat ovat seuraavat:

Noin 20.000 asukkaan kunnat	Suuret	Noin 10.00 asukkaan tai alle kunnat
Mäntsälä	Espoo	Askola
Iisalmi	Helsinki	Hanko
Imatra	Oulu	Ikaalinen
Kuusamo	Tampere	Leppävirta
Lempäälä	Vantaa	Sotkamo
Naantali		
Pirkkala		
Raisio		
Sipoo		
Tornio		
Varkaus		

Tarkastelun kohteena olevien kuntien poistokäytännöistä löytyy yksityiskohtaista tietoa liitteessä kaksi. Läpikäynnin perusteella voidaan todeta, että kuntien käyttämät käyttöomaisuusluokittelut ja poistoajat eroavat toisistaan. Jotkut kunnat esittävät tilinpäätöksen liitetiedoissa käyttöomaisuuden hyvin yleisellä tasolla, kun taas toiset kunnat esittävät hyvin yksityiskohtaisen erittelyn käyttöomaisuudesta ja sen poistoajoista. Osa kunnista on esimerkiksi eriteltyt rakennuksia niiden käyttötarkoituksen ja rakennusmateriaalien mukaan.

Nyt läpikäydyn aineiston perusteella voidaan arvioida, että kunnat noudattavat Kuntakilan yleisohjeen mukaisia poistoajoja vaihtelevasti. Vertailun helpottamiseksi Mäntsälän ja muiden kuntien käyttämien poistoajojen välillä olemme lisänneet liitteisiin myös Mäntsälän vuoden 2019 tilinpäätöksessä käytetyt poistoajat. Liitteistä on todettavissa, että Mäntsälän käyttämät poistoajat eivät olennaisesti poikkea muiden kuntien vastaavista.

Havainnot Mäntsälän kunnan poistokäytännöistä

Mäntsälän kunnan tilintarkastuksessa on kiinnitetty useina peräkkäisinä vuosina huomiota Mäntsälän kunnan poistokäytäntöihin. Vuoden 2018 tilintarkastajan tarkastuslautakunnalle osoittamassa väliraportoinnissa todetaan seuraavaa:

”Taseeseen kirjattujen rakennusten tasearvoja ja niille asetettuja poistoajoja ei ole tarkasteltu edellisen tilintarkastusraportin suositusten mukaisesti. Edelleen suosittelimme käymään läpi rakennusten tasearvot, onko tarvetta mahdollisesti lisäpoistoille ja vastaako poisto aika rakennusten taloudellista pitoaika.

Erityistä tarkastelua vaativat sisäilmaongelmaiset kohteet, kuten Kotokartano. Taseeseen on aktivoitu aiempina vuosina mm. sisäilmakorjausmenoja pitkillä poistoajoilla. Näiden kohteiden osalta vaarana on se, että joudutaan tekemään kerralla merkittäviä alaskirjauksia, kun rakennus myydään/puretaan tai asetetaan kokonaan käyttökieltoon. Poistoaikojen tulee noudattaa taloudellista pitoaikaa.”²

Todettakoon, että käyttöomaisuuden arvostaminen on myös käynnissä olevan vuoden 2020 tilinpäätöksen tarkastuksen painopistealue.

Päätelmät ja suositukset

Kuten todettua kunnat soveltavat Kuntakilan yleisohjetta vaihtelevasti. Kunnalla on itsellään päätösvalta käyttöomaisuushyödykkeidensä poistoaikojen määrittelyssä, mutta yleisohjeessa määritellyjä aikarajoja tulee näkemyksemme mukaan lähtökohtaisesti noudattaa. Suosittelemme, että poistoajoissa käytetään Kuntakilan yleisohjeen poistoaikojen alarajoja varovaisuuden periaatteen mukaisesti. Kunta voi halutessaan käyttää myös lyhyempiä poistoaikoja kuin Kuntakilan yleisohjeessa on esitetty.

Poistoaikoja sekä arvonalennuksia pohdittaessa keskeisin seikka on kirjanpitolain mukainen oikea ja riittävä kuva kirjanpitovelvollisen toiminnasta ja taloudellisesta tilanteesta. Kuntakila on esimerkiksi poistoja koskevassa lausunnossaan todennut, että poistojen tekemättä jättäminen ei ole mahdollista kirjanpitovelvollisen heikon taloudellisen tilanteen vuoksi.

Suositlemme, että Mäntsälän kunnan poistokäytäntöjä ja mahdollisia alaskirjaustarpeita arvioitaessa otetaan huomioon varovaisuuden periaate sekä vaatimus oikean ja riittävän kuvan muodostamisesta kunnan toiminnasta ja taloudellisesta tilanteesta.

Painotamme huolellisen ja säännöllisen arvioinnin tarvetta kunnan käyttöomaisuuden arvostusta mietittäessä. Suosittelemme, että poistopohja sekä mahdolliset lisäpoistotarpeet ja arvonalennustarpeet selvitetään vähintään kerran vuodessa tilinpäätöksen valmistelun yhteydessä.

---

² Kyseessä on tilintarkastajan tarkastuslautakunnalle tilintarkastajan työnseuranta varten osoittama raportti, eikä kunnan virallinen tilintarkastuskertomus.

Todettakoon, että lisäpoistojen tai arvonalennusten tekemättä jättäminen tilanteessa, jossa arvioinnin kohteena olevien hyödykkeiden tulonodotus on heikentynyt tai tulonodotusta ei ole, ei näkemyksemme mukaan ole hyvän kirjanpitoavan mukaista. Tämä pätee myös hyödykkeisiin, joilla ei ole käyttöä kuin osittain tai ei ollenkaan kunnan palvelutuotannossa.

Mäntsälässä 5.3.2021

BDO Audiator Oy JHT-yhteisö

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'P - T' followed by a long horizontal line.

Pii-Tuulia Rauhala JHT, KHT

Liite 1 Yleisohje suunnitelman mukaisista poistoista

Liite 2 Suunnitelman mukaisten poistojen taulukot

Liite 1. Yleisohje suunnitelman mukaisista poistoista

32

Yleisohje suunnitelman mukaisista poistoista kunnille

Liite 1

Esimerkkejä suunnitelman mukaisista poistoista ja -menetelmistä

Seuraavat poistoajat ovat ohjeellisia kuntien käytönohjeistukselle.
Kirjainpöytäkirjan kunnasta suosittelee poistoaikojen alarajojen käyttämistä, ellei pidemmän poistoajan käyttämiselle ole erityistä hyödykekohtaista perustetta.
Poistoaikaan voi vaikuttaa myös sovellettava poistomenetelmä.
Poistoaika valitaan normaalisti lyhyemmäksi kuin on se aika, jona hyödykettä käytetään palvelutuotannossa.

PYSYVÄT VASTAAVAT

	Tasapoisto	Menojännöspolito
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	2 - 5 vuotta*	ei suositella
Aineettomat oikeudet	5 - 20 vuotta	ei suositella
Läikearvo	2 - 5 vuotta*	ei suositella
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	2 - 5 vuotta*	ei suositella
Osallistuminen toisen yhteisön	vuotta*	ei suositella
- tiehankkeisiin	15 - 20 vuotta*	ei suositella
- ratahankkeisiin	30 - 40 vuotta*	ei suositella
- viivälyhankkeisiin (sovelletaan vastaavanlaisen hyödykkeen hankintamenoa koskevia poistoaikojia*)		ei suositella
Osako- ja vuokrahuoneistojen peruseränmenot	5 - 10 vuotta*	ei suositella
Muut	2 - 10 vuotta*	ei suositella
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 50 vuotta	5 % - 10 %
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 vuotta	10 % - 15 %
Talousrakennukset	10 - 20 vuotta	15 % - 20 %
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30 vuotta	10 % - 15 %
Asuinrakennukset	30 - 50 vuotta	5 % - 10 %
Kallioliuolat ja -tunnelit, väestönsuojat	30 - 70 vuotta	4 % - 10 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20 vuotta	15 % - 20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	10 - 30 vuotta	10 % - 25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	15 - 30 vuotta	10 % - 20 %
Vedenjakeluverkko	30 - 40 vuotta	7 % - 10 %
Viemäriverkko	30 - 40 vuotta	7 % - 10 %
Kaukolämpöverkko	20 - 30 vuotta	10 % - 15 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaisuslaitteet	15 - 20 vuotta	15 % - 20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 - 12 vuotta	20 % - 22 %
Maakaasuverkko	20 - 25 vuotta	12 % - 15 %
Muut putki- ja kaapeiverkot	15 - 20 vuotta	15 % - 20 %
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	10 - 20 vuotta	15 % - 25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20 vuotta	15 % - 20 %
Liikenteen ohjauslaitteet	10 - 15 vuotta	20 % - 25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15 vuotta	20 % - 25 %
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	15 - 20 vuotta	15 % - 20 %
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	8 - 15 vuotta	20 % - 27 %
Muut kuljetusvälineet	4 - 7 vuotta	25 % - 27 %
Muut liikkeiset työkonet	5 - 10 vuotta	25 % - 30 %
Muut raskaat koneet	10 - 15 vuotta	20 % - 25 %
Muut kevyet koneet	5 - 10 vuotta	25 % - 30 %
Sairaalat-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 - 15 vuotta	20 % - 30 %
Atk-laitteet	3 - 5 vuotta	30 % - 40 %
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 vuotta	30 % - 40 %
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taidesineet	ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	

*) Jos jollei kirjainpöytäkirjalla luotettavalla tavalla vaikuta vaikutusaikaa, on hankintameno poistettava enintään kymmenessä vuodessa.

[2016]

Liite 2. Suunnitelman mukaisten poistojen taulukot

Kunta	Poistomenetelmä	Aineettomat oikeudet Atk-ohjelmistot	Muut pitkävaikutteiset menot
Mäntsälä	Tasapoisto	4	3
Iisalmi	Tasapoisto	3	3
Imatra	Tasapoisto	5	2
Kuusamo	Tasapoisto		2
Lempäälä	Tasapoisto	2	2
Naantali	Tasapoisto	5	5
Pirkkala	Tasapoisto	2	2
Raisio	Tasapoisto	5	5
Sipoo	Tasapoisto		2
Tornio	Tasapoisto	5	5
Varkaus	Tasapoisto	2	2
Espoo	Tasapoisto	5	3
Helsinki	Tasapoisto	3-20 vuotta	3-20 vuotta
Oulu	Tasapoisto	2	2-20 vuotta
Tampere	Tasapoisto	3	3
Vantaa	Tasapoisto	2	2
Askola	Tasapoisto	3	3
Hanko	Tasapoisto		
Ikaalinen	Tasapoisto		5
Leppävirta	Tasapoisto	3	5
Sotkamo	Tasapoisto	2	2

Arvot	Aineettomat oikeudet Atk-ohjelmistot	Muut pitkävaikutteiset menot
Keskiarvo	3	3
Minimi	2	2
Maksimi	5	5
Mäntsälä	3	3

Kunta	Poistomenetelmä	Hallinto- ja laitosrakennukset	Koulurakennukset	Päiväkodit	Terveyskeskus	Liikuntahalli- ja vapaa-ajan rakennukset	Asuinrakennukset	Talousrakennukset	Muut rakennukset	Rakennusten peruskorjaukset
Mäntsälä	Tasapoisto	40 vuotta	25-35 vuotta	25-35 vuotta	25-35 vuotta	25-35 vuotta	30 vuotta	15 vuotta	25-35 vuotta	20 vuotta
Iisalmi	Tasapoisto	30 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	20 vuotta	30 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	
Imatra	Tasapoisto	20-40 vuotta	20-40 vuotta	20-40 vuotta	20-40 vuotta	20-40 vuotta	20-40 vuotta	20-40 vuotta	20-40 vuotta	
Kuusamo	Tasapoisto	10-40 vuotta	10-40 vuotta	10-40 vuotta	10-40 vuotta	10-40 vuotta	10-40 vuotta	10-40 vuotta	10-40 vuotta	
Lempäälä	Tasapoisto	20-30 vuotta	20-30 vuotta	20-30 vuotta	20-30 vuotta	20 vuotta	30 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	
Naantali	Tasapoisto	30 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	20 vuotta	30 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	
Pirkkala	Tasapoisto	10-30 vuotta	10-30 vuotta	10-30 vuotta	10-30 vuotta	10-30 vuotta	10-30 vuotta	10-30 vuotta	10-30 vuotta	
Raisio		30 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	20 vuotta	
Sipoo	Tasapoisto	25 vuotta								
Tornio	Tasapoisto	kivi 35-45, puu 25-35 vuotta				25-30 vuotta	30-45 vuotta	15-20 vuotta	25-30 vuotta	
Varkaus	Tasapoisto	kivi 25, puu 20				20 vuotta	30 vuotta	kivi 15, puu 10		
Espoo	Tasapoisto	20 vuotta				20 vuotta				
Helsinki	Tasapoisto	10-50 vuotta					max. 40 vuotta progressiivinen			
Oulu	Tasapoisto	betoni 30-40, puu 20-30 vuotta				20-30 vuotta	30-50 vuotta	betoni 15-30, kevyet 10 vuotta		
Tampere	Tasapoisto	30 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	20 vuotta	30 vuotta	15 vuotta	10 vuotta	10 vuotta
Vantaa		20 vuotta				20 vuotta	30 vuotta	10 vuotta		
Askola	Tasapoisto	30 vuotta				30 vuotta	30 vuotta	20 vuotta		
Hanko		20 vuotta								
Ikaalinen	Tasapoisto	40-50 vuotta					40-50 vuotta		30 vuotta	
Leppävirta	Tasapoisto	40 vuotta				20 vuotta	30 vuotta	15 vuotta		

Sotkamo Kunta	Tasapoisto	10-30 vuotta		Sillat, laiturit ja uimalat	Muut maa- ja vesirakenteet	Sähköjohdot, muun- toaseamat, ulkova- laistulaitteet	Vedenjakeluverkosto	Viemäriverkos- tot	Vesi- ja viemärlaitoksen laitoskoneet ja laitteet	Muut kiinteät rakennukset ja laitteet
		Kadut, tiet, torit ja puis- tot	Poistomenetelmiä							
Mäntsälä	Tasapoisto	15-20 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	20 vuotta	15 vuotta
Ilalmi	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	20 vuotta	10 vuotta
Imatra	Tasapoisto	10-30 vuotta	10-30 vuotta	10-30 vuotta	10-30 vuotta	10-30 vuotta	10-30 vuotta	10-30 vuotta	10-30 vuotta	10-30 vuotta
Kuusamo	Menojäännös	10-25 %	10-25 %	10-25 %	10-25 %	10-25 %	10-25 %	10-25 %	10-25 %	10-25 %
Lempäälä	Menojäännös	15-20 %	15-25 %	15-25 %	20 %	20 %	8-10 %	8-10 %	10-20 vuotta	10 vuotta
Naantali	Menojäännös	20 %	25 %	25 %	20 %	tasapoisto 4 %	10 %	10 %	10-20 vuotta	25 %
Pirkkala	Tasapoisto	10-30 vuotta	10-30 vuotta							10-20 vuotta
Raisio	Tasapoisto	20 vuotta	16 vuotta	16 vuotta	15 vuotta		30 vuotta	30 vuotta		
Sipoo	Tasapoisto	30 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	15 vuotta		30 vuotta	30 vuotta	10 vuotta	
Tornio	Tasapoisto	15-20 vuotta	15-20 vuotta	15-20 vuotta	15-20 vuotta	15-20 vuotta	30-40 vuotta	30-40 vuotta	15-20 vuotta	15-20 vuotta
Varkaus	Menojäännös	7-10 %	10-25 %	10-25 %	10-20 %	15-20 %	7-10 %	7-10 %	15-25 %	20-25 %
Espoo	Tasapoisto		15 vuotta	15 vuotta					10 vuotta	10 vuotta
Helsinki	Tasapoisto	8-50 vuotta								
Oulu	Tasapoisto	20-30 vuotta	10-30 vuotta	10-30 vuotta	15 vuotta	15-40 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	15-20 vuotta	10-15 vuotta
Tampere	Tasapoisto	15 vuotta	betoni 10, puu 10 vuotta	betoni 10, puu 10 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	10 vuotta	10 vuotta
Vantaa	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta	10 vuotta	15 vuotta				10 vuotta	10 vuotta
Askola	Menojäännös	15 %	10 %	10 %	10 %	15 %	7 %	7 %	15 %	20 %
Hanko	Tasapoisto						12-35 tasapoisto	12-35 tasapoisto		
Ikaalinen	Menojäännös						7 / 7 %	7 / 7 %	7 / 7 %	10 / 15 %
Leppävirta	Menojäännös	20 %	20 %	20 %	20 %	20 %	10 %	10 %	25 %	25 %
Sotkamo	Tasapoisto	10-30 vuotta								4-10 vuotta

Kunta	Poistomenetelmä	Sairaankuljetusautot	Muut kuljetusvälineet ja työkoneet lisälaitteineen	Röntgenlaitteet	Muut sairaanhoito- ja tutkimuslaitteet	Atk-laitteet	Muut laitteet ja kalusteet
Mäntsälä	tasapoisto	5 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	5 vuotta	3 vuotta	5 vuotta
Iisalmi	tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	3 vuotta	4 vuotta
Imatra	tasapoisto	3-15 vuotta	3-15 vuotta	3-15 vuotta	3-15 vuotta	3-15 vuotta	3-15 vuotta
Kuusamo	tasapoisto	3-15 vuotta	3-15 vuotta	3-15 vuotta	3-15 vuotta	3-15 vuotta	3-15 vuotta
Lempäälä	tasapoisto	4 vuotta	4 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	3 vuotta	3-5 vuotta
Naantali	menojäännöspoisto		30 %	30 %	30 %	40 %	40 %
Pirkkala	tasapoisto	3-15 vuotta	3-15 vuotta	3-15 vuotta	3-15 vuotta	3-15 vuotta	3-15 vuotta
Raisio	tasapoisto					4 vuotta	5 vuotta
Sipoo	tasapoisto	3-5 vuotta	3-5 vuotta			3 vuotta	3-5 vuotta
Tornio	tasapoisto		5-7 vuotta	5-10 vuotta	5-10 vuotta	3-5 vuotta	3-5 vuotta
Varkaus	menojäännöspoisto		25-30 %	20-30 %	20-30 %	30-40 %	30-40 %
Espoo	tasapoisto		5 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta
Helsinki	tasapoisto	3-30 vuotta					
Oulu	tasapoisto		4-8 vuotta	5-10 vuotta	5-10 vuotta	3 vuotta	3 vuotta
Tampere	tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta	10 vuotta	5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta
Vantaa	tasapoisto				5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta
Askola	tasapoisto		5 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta
Hanko	tasapoisto	4-12 vuotta	4-12 vuotta	4-12 vuotta	4-12 vuotta	4-12 vuotta	4-12 vuotta
Ikaalinen	tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	5 vuotta
Leppävirta	tasapoisto		5 vuotta			3 vuotta	5 vuotta
Sotkamo	tasapoisto	3-5 vuotta	3-5 vuotta	3-5 vuotta	3-5 vuotta	3-5 vuotta	3-5 vuotta